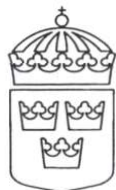

Riksdagens protokoll

1991/92:26

Måndagen den 18 november

Kl. 15.00 – 15.01

Protokoll
1991/92:26

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 11 och 12 november.

2 § Återtagande av plats i riksdagen

Tredje vice talmannen meddelade att *Margit Gennser* (m) denna dag återtagit sin plats i riksdagen, varigenom tjänstgöringen som ersättare upphört för Inge Garstedt.

3 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
1991/92:73 till konstitutionsutskottet

Redogörelse
1991/92:1 till konstitutionsutskottet

Motionerna
1991/92:L3 och L4 till lagutskottet
1991/92:Bo1 till bostadsutskottet

4 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Motionerna
med anledning av prop. 1991/92:29 Godkännande av ett avtal mellan
Sverige, Norge och EEG om civil luftfart, m.m.
1991/92:T2 av Birgitta Hambræus (c)
1991/92:T3 av Bengt Hurtig m.fl. (v)

med anledning av prop. 1991/92:35 Sexuella övergrepp mot barn, m.m.
1991/92:Ju3 av Hans Göran Franck (s)
1991/92:Ju4 av Christina Linderholm och Karin Israelsson (c)
1991/92:Ju5 av Gullan Lindblad och Barbro Westerholm (m,fp)

med anledning av prop. 1991/92:36 Avveckling av löntagarfonderna
1991/92:Fi4 av Lars Werner m.fl. (v)
1991/92:Fi5 av Ingvar Carlsson m.fl. (s)
1991/92:Fi6 av Ian Wachtmeister och Bo G Jenevall (nyd)

Finansutskottets betänkanden

1991/92:FiU1 Försäljning av kronoholmarna
1991/92:FiU2 Organisationsformer för statens revision
1991/92:FiU3 Vissa ändringar i lagen om Sveriges riksbank
1991/92:FiU4 Forskning om den offentliga sektorn

Skatteutskottets betänkanden

1991/92:SkU1 Lotteriskatt m.m.
1991/92:SkU3 Upphävande av lagen om skatt på omsättning av vissa värdepapper

Lagutskottets betänkanden

1991/92:LU1 Ekonomiska föreningar m.m.
1991/92:LU2 Försäkringsvillkor för barn
1991/92:LU3 Internationell järnvägstrafik (vilande lagförslag)
1991/92:LU4 Internationella oljeskadefonden

Försvarsutskottets betänkanden

1991/92:FöU1 Internationella överenskommelser rörande räddningstjänst
1991/92:FöU2 Vissa försvarsfrågor
1991/92:FöU3 Transporter av farligt gods
1991/92:FöU4 Handläggning av vissa ersättningar

Socialförsäkringsutskottets betänkanden

1991/92:SfU1 Socialavgifter
1991/92:SfU2 Tandvårdsförsäkringen

Socialutskottets betänkanden

1991/92:SoU1 Barn och ungdom
1991/92:SoU2 Socialtjänst

Trafikutskottets betänkande

1991/92:TU1 Vissa frågor om bilismen m.m.

Jordbruksutskottets betänkande

1991/92:JoU3 Miljöfarligt avfall

Arbetsmarknadsutskottets betänkanden

1991/92:AU1 Medbestämmande och anställningsskydd m.m.

1991/92:AU2 Arbetstid, semester och annan ledighet

1991/92:AU3 Personalpolitik

Bostadsutskottets betänkanden

1991/92:BoU1 Direktverkande el för uppvärmning i byggnader m.m.

1991/92:BoU2 Plan- och bygglagen

1991/92:BoU3 Egenskapskrav på byggnader m.m.

1991/92:BoU4 Rikets administrativa indelning m.m.

1991/92:BoU5 Godkännande av Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang

5 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 13 november

1991/92:44 av Rosa Östh (c) till socialministern om vården av unga missbrukare m.fl.:

I 12 § LVU anges att för vård av unga som på någon grund som anges i 3 § (missbruk, brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende) behöver stå under särskilt noggrann tillsyn skall det finnas särskilda ungdomshem.

Den 1 januari 1983 övergick huvudmannaskapet för dessa institutioner från staten till landstingskommunerna och primärkommunerna. Avsikten var bl.a. att den s.k. närhetsprincipen skulle kunna tillämpas.

Tämligen snart visade det sig dock att verksamheten inte utvecklades i önskvärd riktning. De institutioner som tillskapades kom att i allt högre utsträckning inriktas mot ungdomar med "måttliga" problem, medan platserna för de svårast belastade blev allt färre. Det har inneburit att åtskilliga ungdomar med ett särskilt stort hjälpbehov, ofta med miserabla hemförhållanden, fått vänta alltför länge på en plats. En del ungdomar, särskilt de som tidigare "sträffat ut sig" från en eller flera institutioner, har man inte velat ta emot någonstans. Utvecklingen hänger samman med att det inom ett kommun- eller landstingsområde inte funnits tillräckligt underlag för ett sådant differentierat vårdutbud som krävs.

Flera utredningar under senare år har påtalat den oacceptabla situationen. I JOs utredning 1987/88, som innebär en svidande kritik mot verksamheten, hävdas bl.a. att samhället svikit de svårast belastade ungdomarna.

I en rapport från juni 1990, utförd av socialstyrelsen i samråd med representanter från Landstingsförbundet och Svenska kommunförbundet, redovisas platsantalet som helt otillräckligt och att hemmen dessutom brister i förmåga att tillgodose klienternas alla skiftande vårdbehov. I rapporten beräknas det då aktuella behovet av nytiltkommande platser inom de särskilda ungdomshemmen till 150–200, detta utöver redan planerad utbyggnad.

Likaså i juni 1990 föreslog våldskommissionen i en promemoria att det inrättas ett eller flera särskilda ungdomshem med staten som huvudman, och att hela landet bör vara upptagningsområde.

Socialutskottet har under flera år återkommande haft frågan uppe till behandling varvid varje gång påtalats den synnerligen allvarliga situationen. På förslag av utskottet har riksdagen gjort tillkännagivanden till regeringen med innebörden att frågan måste lösas och, på senare tid, genom att ett länsövergripande intagningsystem bör tillskapas.

Det senaste riksdagsbeslutet i ärendet, i maj 1991, innebär ett principbeslut om att huvudmannaskapet för de särskilda ungdomshemmen återförs till staten.

På senare tid har flera alarmerande signaler kommit som måste uppmärksammas. Det har visat sig att platser på ungdomshem i dag inte efterfrågas som tidigare därför att de befinns vara alltför dyra. Uppgifterna om var de ungdomar som varit aktuella för placering i stället befinner sig varierar. Här nämns kriminalvården och den slutna psykiatriska vården. Ett tredje alternativ är att de lämnats helt utan vård, vilket i flera fall betyder att de hänvisats till en nedbrytande "hemmiljö".

En situation där de mest hjälpbehövande ungdomarna lämnas utan adekvat vård är givetvis inte på något sätt försvarbar. Här krävs snara insatser från samhällets sida.

Jag vill därför ställa följande frågor till socialministern:

Vilka åtgärder är regeringen beredd att vidta för att förbättra läget på kort sikt?

Hur ser regeringens tidsplan ut vad gäller att verkställa riksdagens beslut om ett statligt huvudmannaskap för de särskilda ungdomshemmen?

den 14 november

1991/92:45 av *Gudrun Schyman* (v) till justitieministern om nedskärningar inom kriminalvården:

Under senaste tiden har flera larmrapporter kommit om nedskärningar inom kriminalvården. Dessa nedskärningar har främst drabbat behandlingsinriktade projekt.

Trots att jag förstått att vår nuvarande justitieminister i stor utsträckning kommer att nöja sig med en inlåsning av fångarna och inte har någon tilltro till behandlingstanken, så tycker jag att hennes åsikter inte stämmer med regeringsdeklarationen där det sägs att bekämpningen av vålds- och narkotikabrott skall prioriteras och att "arbetet på att bekämpa missbruket på anstalterna tillmätts stor vikt".

En av nedskärningarna gäller ett av Sveriges främsta vårdprogram på en

sluten anstalt – antiknarkprojektet på Österåker – som nu hotas av nedläggning. Verksamheten vid behandlingsavdelningen på Härlanda är också hotad.

Kriminalvården skall göra besparingar och det sparprogram som nu utformas inom kriminalvårdsstyrelsen innehåller bl.a. en 25-procentig nedskärning av personalstyrkan på Österåker. Detta innebär en dödsstöt för fängelsens narkomanvårdsverksamhet.

Den 31 oktober i år lades behandlingsavdelningen vid Härlanda ned. Det är en verksamhet som haft ett brett stöd utanför anstalten. Onsdagsgruppen, bestående av bl.a. en rad frivilligorganisationer, har lagt ned själ och hjärta i en verksamhet som försvinner genom ett pennstreck i en budget. Att detta betraktas som ett nidingsdåd är inte underligt.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga justitieministern:

1. Kommer regeringen att vidta några åtgärder för att rädda narkomanvårdsverksamheten på Österåkeranstalten?
2. Kommer regeringen att återuppta verksamheten vid behandlingsavdelningen på Härlandaanstalten?
3. Vad kommer regeringen att vidta för åtgärder för att uppfylla regeringsdeklarationens skrivning om att bekämpa missbruket på fängelserna?

den 15 november

1991/92:46 av *Eva Johansson* (s) till statsrådet Beatrice Ask om rätten till likvärdig skolutbildning:

Skollagen stadgar att alla barn och ungdomar, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden skall ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet. Utbildningen skall vara likvärdig varhelst den anordnas i landet.

I regeringsförklaringen deklarerar den borgerliga regeringen: "Alla ges rätt att fritt välja skola. De offentliga bidragen skall i princip följa eleven."

Det nuvarande statsbidragssystemet har utformats med tanke på att alla barn, inte bara några, skall tillförsäkras en bra utbildning i skolan.

Det innebär t.ex. att resursanvändningen anpassas till varje enskild elevs behov och att det *kan* skifta över tiden. Det vet vi också att det gör.

Det innebär t.ex. att barn i glesbygd tillförsäkras skolgång på rimligt avstånd från sin bostad. Det *kan* betyda en ojämн fördelning av resurserna för att uppnå rättvisa. Det vet vi också att det gör.

Det betyder t.ex. att invandrarelever får stöd för att klara inläringen av svenska språket och dessutom kunna behålla sitt modersmål i de fall man vill det. Det *kan* betyda extra tilldelning av resurser. Det vet vi också att det gör.

Det här är några exempel på hur en behovsanpassad resurstilldelning bidrar till rättvisa när det gäller det som är skolans viktigaste uppgift – att ge kunskaper och färdigheter.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga skolministern:

1. På vilket sätt tänker skolministern garantera att barn med särskilda behov tillförsäkras likvärdig utbildning i det aviserade systemet där de offentliga bidragen följer eleven?

2. På vilket sätt tänker skolministern garantera att barn i glesbygd tillförsäkras likvärdig utbildning i det aviserade systemet där de offentliga bidragen följer eleven?
3. På vilket sätt tänker skolministern garantera att invandrarbarn tillförsäkras en likvärdig utbildning i det aviserade systemet där de offentliga bidragen följer eleven?

1991/92:47 av *Henrik S Järrel* (m) till statsrådet Alf Svensson om hjälpen till de baltiska staterna:

Behovet av hjälp till självhjälp och materiellt bistånd i de baltiska staterna är utomordentligt stort. Ett behov som tycks gälla i stort sett alla samhällslivets områden.

Utrikesministern har på olika sätt agerat för att skapa eller stödja ett samlat politiskt initiativ bland de västeuropeiska stater som har förutsättningar att förmedla bistånd inom skilda samhällsområden till de baltiska staterna. Här har självfallet också näringslivet och frivilligorganisationer en stor uppgift att fylla. Ett system med kommunala vänorter kan säkert också utvecklas starkare.

Mot bakgrund av regeringsförklaringens ord om att "— vi har en skyldighet att ge dem hjälp och stöd i deras svåra omställning" samt att "— omfattande hjälpsatser, bland annat vad gäller infrastruktur och miljö- vård, förbereds", vill jag till biståndsministern rikta följande frågor:

1. Vilka praktiska, konkreta åtgärder förbereder regeringen för att vi på bästa sätt skall bistå våra grannar i Baltikum?
2. Hur ser tidsplanen ut för Sveriges biståndsinsatser till de baltiska staterna under innevarande mandatperiod?

6 § Anmälan om frågor

Anmäldes att följande frågor framställts

den 13 november

1991/92:127 av *Elisabeth Fleetwood* (m) till justitieministern om bestämmelserna om vapenlicens m.m.

Under senare tid har ett antal våldsbrott, enkannerligen sådana vid vilka skjutvapen använts, väckt berättigad uppmärksamhet och avsky.

Enligt uppgifter från polisen är det ibland för lätt att erhålla tillstånd till vapeninnehav. Därtill kommer att vapnen hos innehavaren ofta förvaras på riskabelt sätt.

Vilka åtgärder avser justitieministern vidta för att åstadkomma en skärpning av bestämmelserna såväl för erhållande av vapentillstånd som för förvaring av vapnen?

1991/92:128 av *Elisabeth Fleetwood* (m) till statsrådet Bo Könberg om information för föräldrar m.fl. om tobaksbrukets skadeverkningar:

Prot. 1991/92:26
18 november 1991

Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att snarast förse blivande och nyblivna föräldrar, mödravårdscentraler och barnvårdsavdelningar samt övriga berörda med allsidig och effektiv information om de allvarliga skadeverkningar som på grund av tobaksbruk kan drabba deras foster och barn?

1991/92:129 av *Marianne Jönsson* (c) till kommunikationsministern om Gotlandstrafiken:

Öland och Västervik hade tidigare färjetrafik till Gotland under sommarhalvåret. Sedan den socialdemokratiska regeringen och det statliga transportrådet utsåg ett nytt färjebolag att sköta Gotlandstrafiken upphörde denna trafik. Uteslutande Oskarshamn får trafikeras. Motiveringen var att man ville säkra trafikunderlaget och därmed en trygg trafikförsörjning till Gotland.

Gotlandstrafiken är nu föremål för översyn efter ett beslut av riksdagen under våren. Vid översynen borde övervägas konsekvensen av ett upphävande av koncessionskravet för bedrivande av Gotlandstrafiken. Ett upphävande av koncessionen skulle betyda att även andra rederier kunde få tillgång till den så viktiga trafikföringen i Östersjön. Det skulle betyda oerhört mycket för sydöstra Sverige och den för oss så viktiga turismen.

Är statsrådet beredd att överväga ett borttagande av nuvarande koncession?

1991/92:130 av *Christina Linderholm* (c) till socialministern om privata barnmorskemottagningar:

Det finns i dag både offentliga och privata alternativ inom vården och ytterligare alternativa vårdformer växer fram på olika håll.

Flera privata barnmorskemottagningar har startats och de bedriver verksamhet som anses vara ett mycket lämpligt alternativ till den offentliga mödravården. Dock har inte dessa samma förutsättningar för sin verksamhet som de har som finns inom den offentliga vården.

Privata barnmorskemottagningar är t.ex. inte anslutna till försäkringskassan. Detta ger naturligtvis ett sämre utgångsläge och fördyrar för den enskilda kvinnan. Andra skillnader som kan nämnas är att privatpraktiserande barnmorskor inte får skriva ut p-piller. Pessar och spiraler får de bekosta själva och de har heller inte tillgång till den specialistutbildning som sker i landstingens regi.

Vilka åtgärder avser socialministern vidta för att ge samma förutsättningar för privata barnmorskor som för offentliganställda?

den 14 november

1991/92:131 av *Pär Granstedt* (c) till utrikesministern om de baltiska ländernas energiförsörjning:

I Estland råder just en akut energikris. Inför vintern finns stor risk för allvarliga försörjningsproblem på energiområdet i hela Baltikum.

Vilka initiativ avser regeringen att ta för att motverka en fortsatt allvarlig försörjningskris på energiområdet i våra baltiska grannländer?

1991/92:132 av *Pär Granstedt* (c) till utrikesministern om ett framtida återuppbyggnadsarbete efter kriget i Jugoslavien:

Det pågående kriget i Jugoslavien innebär en enorm förstörelse. Infrastrukturen i Kroatien krossas systematiskt. De ekonomiska konsekvenserna för hela området är oöverskådliga.

Vilka initiativ tar regeringen för att förbereda svenska och internationella insatser i ett kommande återuppbyggnadsarbete?

1991/92:133 av *Pär Granstedt* (c) till utrikesministern om handeln med Jugoslavien:

Konflikten i Jugoslavien har drabbat vårt ekonomiska utbyte med hela det jugoslaviska området. De ekonomiska åtgärder mot Jugoslavien som nu vidtas drabbar också republiker som aktivt försökt medverka i fredsprocessen inkl. Slovenien.

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att underlätta Sveriges ekonomiska utbyte med de jugoslaviska republiker som försöker medverka till en fredlig lösning och i synnerhet Slovenien?

1991/92:134 av *John Andersson* (v) till näringsministern om SGUs borrkärnearkiv:

Riksdagen beslutade i mars 1988 att SGU skulle få i uppdrag att svara för uppbyggnad och drift av ett centralt nationellt borrkärnearkiv. Arkivet skulle förläggas till Malå i Västerbottens län.

I industridepartementets regleringsbrev för budgetåret 1989/90 sägs att den av SGU inrättade tjänsten för det centrala borrkärnearkivet i Malå senast den 1 juli skall vara placerad i Malå.

Enligt uppgift skall SGU ha fått anstånd med placeringen till Malå till årsskiftet 1991/92.

Med hänvisning till ovanstående vill jag fråga näringsministern:

Kommer denna chefstjänst att placeras i Malå vid årsskiftet?

1991/92:135 av *Berith Eriksson* (v) till utrikesministern om Turkiets angrepp på kurdiska bosättningar:

Turkiet har vid sex tillfällen gått in med militära trupper och även fällt bomber i Kurdistan innanför den irakiska gränsen. Vid de senaste bombningarna förstördes kurdiska bosättningar. Även UNHCRs lager för bistånd till kurderna i området angreps. Flera flyktingar dödades och många sårades.

Tyskland har protesterat mot dessa övergrepp och frågan har även disku-

terats i EG-parlamentet. Om EG-parlamentets diskussioner även har resulterat i protester har jag inte lyckats få någon upplysning om.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga utrikesministern:

Har Sveriges regering uppmärksammat och protesterat mot Turkiets angrepp på kurdiska bosättningar och UNHCRs biståndslager i irakiska Kurdistan, och i så fall på vilket sätt?

1991/92:136 av *Berith Eriksson* (v) till bostadsministern om Syrien som asyl-land för kurder:

Den 4 november i år anlände åtta irakiska kurder – däribland två barn – till Sverige och begärde politisk asyl. Alla kom från irakiska Kurdistan via Iran. Om de mellanlandat i Syrien eller ej är oklart, men om så är fallet är Syrien transitland.

Den 6 november beslutade invandrarverket att utvisa kurderna till Syrien enligt principen om första asyl-land.

Jag vill med anledning av ovanstående fråga statsrådet:

Anser invandrarministern att Syrien kan betraktas som ett godtagbart asyl-land för kurder?

1991/92:137 av *Odd Engström* (s) till näringsministern om SSAB:

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för att förhindra att SSAB köps upp av ett konkurrerande utländskt företag, som driver SSAB så länge som nuvarande utrustning och tillgångar medger för att därefter lägga ned verksamheten?

1991/92:138 av *Anna Corshammar-Bojerud* (c) till arbetsmarknadsministern om kvinnoarbetslösheten:

Arbetslösheten ökar nu för varje dag och trots att regeringen tillför 4,3 miljarder kronor till utbildning och jobb, så kommer ändå många män och kvinnor att ställas utanför arbetsmarknaden.

De sysselsättningskapande åtgärder som regeringen föreslår tycks i hög grad rikta sig till manlig arbetskraft, t.ex. tidigareläggning av investeringar i vägar, järnvägar och byggen etc.

Förutom satsningar inom utbildning tycks det inte finnas några speciella satsningar för arbetslösa kvinnor.

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta för arbetslösa kvinnor?

1991/92:139 av *Sten-Ove Sundström* (s) till näringsministern om SSAB:

Förslaget till utförsäljning av de statliga företagen har skapat oro bland de anställda vid Svenskt Stål AB. Under många år har skattebetalarna investerat i SSAB och byggt upp en av Europas modernaste stålkoncerner. SSAB har i Luleå en metallurgisk produktionsapparat som hävdar sig väl i en internationell jämförelse. Kommer den nu att bli uppköpt av stora utländska kapitalintressen som endast ser de stora kortsiktiga kapitalklippen utan hänsyn till samhällsintresset, i de delar av landet där arbetsmarknaden är svagast?

Mot den bakgrunden vill jag till näringsministern ställa följande fråga:

Vilka garantier för sysselsättningen vid SSAB kommer statsrådet att kräva vid en utförsäljning av företaget?

1991/92:140 av *Hugo Hegeland* (m) till justitieministern om rättegångskostnaderna i s.k. småmål:

Om man förlorar i ett s.k. småmål och får betala motpartens rättegångskostnader, kan dessa stå i orimlig proportion till tvisteföremålets värde. Av ekonomiska skäl bör dock ingen tvingas avstå från att få sin sak rättsligt prövad. Med anledning härav vill jag fråga:

Är justitieministern beredd att föreslå en sådan ändring i lagstiftningen att kostnaderna en svarande vid s.k. småmål kan drabbas av inte bör överstiga stämningsavgiften, dvs. 350 kr.?

1991/92:141 av *Birger Andersson* (c) till utbildningsministern om ett sammanhållet förslag om samefrågorna:

Riksdagen avslag den 28 november 1990 dåvarande regeringens prop. 1990/91:4.

I 1990/91:JoU12 föreslår utskottet att regeringen framlägger ett sammanhållet förslag om samefrågorna. Riksdagen beslutade i enlighet med jordbruksutskottets förslag.

Jag vill fråga statsrådet:

När avser regeringen att framlägga en sameproposition, i vilken samtliga betänkanden från samerättsutredningen blir föremål för en samlad bedömning?

1991/92:142 av *Berith Eriksson* (v) till statsrådet Alf Svensson om katastrofhjälp till de irakiska kurderna:

Situationen för kurderna i Irak är katastrofal. 1–2 miljoner flyktingar saknar tak över huvudet och det är nu vinter i området. Varje dag skadas många människor av minor och sjukvården är i det närmaste obefintlig. Mat behövs.

Min fråga är:

Är statsrådet beredd att anslå katastrofhjälp till de irakiska kurderna?

1991/92:143 av *Annika Åhnberg* (v) till kommunikationsministern om miljöpåverkan från busstrafiken:

Våren 1991 behandlade riksdagen miljöpolitiken. Bil- och busstrafiken är ett av våra största miljöproblem. Förutom direkta negativa effekter på människors hälsa så orsakas en stor del av föroreningen av mark och vatten av biltrafik. En betydande andel av den s.k. växthuseffekten orsakas av vägtrafiken.

I sin proposition uttalade den dåvarande regeringen att det var viktigt att de som ansvarar för trafiken ser till att fordonen motsvarar de s.k. LETT-

kraven – lågemitterande tunga tätordsfordon. Med motorer enligt LETT-rekommendationen halveras utsläppen.

Prot. 1991/92:26
18 november 1991

Jag vill därför fråga kommunikationsministern på vilket sätt den nya regeringen avser förmå trafikhuvudmän och företag att agera i enlighet med de önskemål som regeringen och riksdagen uttryckte i samband med miljöbeslutet?

1991/92:144 av *Annika Åhnberg* (v) till arbetsmarknadsministern om säkerhetskraven på farliga maskiner:

Inför EES-förhandlingarna sade arbetarskyddsstyrelsen bestämt nej till EG-anpassning när det gällde tre områden. Ett av dem var kontrollen av särskilt farliga maskiner.

Avtalet innebär att vi under en övergångsperiod om två år kan behålla våra krav på maskinsäkerhet, dvs. att maskiner skall provas av ett opartiskt provningsorgan. Men efter övergångsperioden kan vi inte längre förhindra import av maskiner som nu anses farliga ur säkerhetssynpunkt. Vi kan inte längre kräva opartisk kontroll.

Enligt min mening innebär detta en allvarlig risk för att arbetsolyckor ökar. Jag vill därför fråga arbetsmarknadsministern:

Avser regeringen att häva de svenska kraven på hög säkerhet och i så fall hur?

1991/92:145 av *Annika Åhnberg* (v) till miljöministern om kontrollen av utsläpp i Öresund:

Varför är analyserna av tillståndet i Öresund så bristfälliga? Det finns all anledning att vara kritisk. Både miljörörelsen och samhällets egna myndigheter kräver ändring. De mätningar som görs i samhällets regi görs sporadiskt och ofta långt bort från kända utsläppspunkter. Därmed kan man inte veta varifrån föroreningar kommer. Verksamheter som ger upphov till utsläpp har ofta själva i uppdrag att kontrollera sina utsläpp.

Om mätningarna skall leda till gedigen kunskap om orsaker och verkan, så måste de göras återkommande och på likartat sätt. Ett sådant underlag är nödvändigt för att identifiera utsläppskällor och se till att de upphör.

Jag vill därför fråga miljöministern:

Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att förbättra analyserna av miljöproblem i Öresund?

1991/92:146 av *Lars Moquist* (nyd) till statsrådet Alf Svensson om biståndet till Cuba:

I regeringsförklaringen den 4 oktober anför statsministern bl.a. "Biståndssamarbetet med Kuba avbryts."

Om man får tro vissa tidningsartiklar så lever regeringen inte som man lär när det gäller det kubanska biståndet. Vi lämnar fortfarande stöd till ett antal forskare, som studerar vid Stockholms universitet. Varför regeringen nu intar en uppmjukad attityd gentemot Kuba är svårt att förstå. Även om den

forskning som bedrivs är mycket behjärtansvärd, så innebär vårt fortsatta bistånd att vi direkt eller indirekt stödjer en kommunistisk diktatur, som inte visat några som helst tecken på att vilja reformera sin planekonomi. Svenska skattebetalare måste tydligen fortsätta med subventioner till kommunistiska diktaturer.

Det kändes så uppfriskande att i regeringsförklaringen höra Carl Bildt säga att nu var det stopp på biståndet till Kuba. Men från ord till handling var steget tydligen alldeles för långt.

Min fråga till Alf Svensson:

Varför har inte utvecklingsbiståndet till kommunistregimen i Havanna stoppats helt?

1991/92:147 av *Berith Eriksson* (v) till statsrådet Beatrice Ask om skolans ansvar:

Många politiker har den senaste tiden påtalat skolans ansvar för att motverka den växande främlingsfientligheten. Men den uppfattning som jag har fått efter en del kontakter är att skolans personal inte har de kunskaper som behövs om svensk flyktmottagning för att kunna möta de lögnare som rasistiska organisationer sprider och den flora av missuppfattningar som finns ute i samhället.

Min fråga är:

Vilka åtgärder tänker statsrådet och regeringen vidta för att skolan skall kunna ta det ansvar som vi politiker anser att den skall ta?

den 15 november

1991/92:148 av *Ewa Hedkvist Petersen* (s) till bostadsministern om filmproduktionen:

I stort sett all produktion av spelfilm och huvuddelen av kort- och dokumentärfilmsproduktionen i Sverige sker med Stockholm som utgångspunkt. Detta innebär en risk att en stor del av teknik, kompetens, kunnande och utveckling inom verksamhetsområde/konstarten också koncentreras.

Intresset för att producera och skapa film finns dock på många håll i landet, t.ex. i Norrbotten. Det är viktigt att detta filmintresse uppmärksammas. Dels behöver vi i vårt land ta till vara duktiga filmare oavsett var de bor. Dessutom kan filmskapande vara ett sätt att förstärka lokala och regionala kulturarv och blir på så sätt en del av den regionala utvecklingen. Vi vet också att film och filmande väcker stort intresse hos barn och ungdomar i hela landet och detta bör uppmuntras. Mot denna bakgrund vill jag fråga följande:

Avser regeringen ta initiativ för att stimulera filmskapande i flera delar av landet, alltså även utanför huvudstadsregionen?

1991/92:149 av *Mona Sahlin* (s) till näringsministern om ASSI:

Styrelsen för ASSI har beslutat att lägga ned den pappersmaskin vid pap-

persbruket som har bestyrkningskapacitet. Enligt styrelsen beror beslutet på att en fortsatt drift inte skulle vara lönsam. Enligt ekonomer som Svenska Pappersindustriarbetareförbundet anlitat är emellertid inte detta riktigt.

Facket har begärt att en oberoende konsult skall få granska företagets ekonomiska analys, vilket företaget motsatt sig.

Mot den här bakgrunden och med hänvisning till ägarens ansvar för företagets och regionens utveckling på lång och kort sikt skulle jag vilja ställa följande fråga till näringsministern.

Varför är näringsministern inte beredd att verka för att en oberoende konsult får granska företagets ekonomiska bakgrundsmaterial?

1991/92:150 av *Eva Johansson* (s) till kommunikationsministern om Arlanda:

När den förra regeringen fattade sitt beslut angående den tredje rullbanan på Arlanda, fogades till detta ett mycket klart uttalande om att någon ytterligare utbyggnad därefter inte kommer att tillåtas.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kommunikationsministern:

Kommer den nya regeringen att arbeta med samma utgångspunkt?

1991/92:151 av *Eva Johansson* (s) till bostadsministern om förhandsgranskning av videogram:

Civilminister Inger Davidson har vid en konferens i Växjö om medierna och våldet, krävt förhandsgranskning av alla videogram.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga kulturministern:

Är det regeringens uppfattning och, i så fall, när kan vi förvänta oss ett förslag i frågan?

1991/92:152 av *Ingvar Eriksson* (m) till statsrådet Bo Lundgren om kvittning mellan olika förvärvskällor:

Regeringen föreslår i propositioner en rad åtgärder som skulle främja företagandet, inte minst nyföretagandet. Dock saknas återinförande av kvittningsrätten mellan näringsidkande och inkomst av tjänst.

Kvittningsrätten skulle kunna bli av stor betydelse som stimulans vid nyföretagande och då det gäller kompletteringsarbete för företagare inom jordbruksnäringen, som går in i jordbrukets omställningsprocess.

När kommer regeringen att lägga fram förslag om återinförande av kvittningsrätten?

1991/92:153 av *Marianne Andersson* (c) till bostadsministern om praxisförändringen i flyktingpolitiken:

Sedan augusti i år har en generös praxis för flyktingar som väntat mycket länge på beslut om uppehållstillstånd tillämpats. Den långa väntetiden har vägts in och många har fått uppehållstillstånd av humanitära skäl. Den största gruppen bland dessa är somalierna. Nu har denna praxis förändrats

vilket lett till att det nu finns några få återstående flyktingar från detta land vars ärende inte hann upp till behandling trots att de varit här lika länge som andra som fått uppehållstillstånd. De har alltså blivit offer för de kraftiga svängningarna i flyktingpolitiken som med fog upplevs som godtyckliga.

Jag vill därför fråga invandrarministern:

Är invandrarministern villig att av humanitära skäl pröva även dem som kommit i kläm vid praxisförändringen?

1991/92:154 av *Ingvar Eriksson* (m) till näringsministern om bryggeribranschen:

Då lagen om retur-PET-flaskan togs under våren angavs en av förutsättningarna vara att det inte skulle leda till en ökad koncentration på bryggerimarknaden. Det är nu det som håller på att ske. De tre stora bryggerierna som har 90 % av marknaden "kontrollerar" diskningen och tappningen också för de små bryggerierna.

Även importörerna av utländska PET-flaskor drabbas eftersom flaskorna föbjudits i Sverige. Det är tveksamt om detta går ihop med det nyligen fattade EES-avtalet.

Vilka åtgärder avser regeringen att vidta med hänsyn till den uppkomna situationen?

1991/92:155 av *Fredrik Reinfeldt* (m) till statsrådet Bo Lundgren om beskattningen av andelslägenheter och bostadsrätter:

För många boende i lägenheter med eget ägande uppfattas det inte som någon skillnad att bo i en bostadsrättslägenhet eller i en andelslägenhet. Trots detta diskrimineras andelslägenheter i skattehänseende. Ägaren av en andelslägenhet definieras som delägare i hyreshus. Underskott som uppstår i det bolag som äger hyreshuset får dock inte användas av andelsägarna som kvittning till någon del mot inkomst av tjänst. Detta betyder att ränteutgifter på lån till kontantinsats samt på lån i fastigheten som överstiger förmånsvärdet samt andra intäkter i fastigheten ej blir avdragsgilla. Räntor på lån som finansierat bostadsrättsköp är dock avdragsgilla till 30 %. Det skapar en inkonsistens mellan ägandeformer på bostadsmarknaden som i övrigt upplevs som fullt jämförbara.

Vad avser statsrådet göra för att skapa en skattemässig neutralitet mellan andelslägenhets- samt bostadsrättsinnehavare?

1991/92:156 av *Georg Andersson* (s) till näringsministern om den statliga prospekteringen:

I regeringens proposition (1991:38) angående inriktningen av den ekonomiska politiken anges att statens prospekteringsverksamhet och nämnden för statens gruvegendomar skall avvecklas.

I frågesvar i riksdagen den 14 november sade arbetsmarknadsministern att "frågan inte är färdigberedd i regeringskansliet".

Med anledning av dessa dubbla budskap vill jag fråga näringsminister Per Westerberg:

Prot. 1991/92:26
18 november 1991

Står hela regeringen bakom det som sägs i proposition 1991/92:38 om avveckling av statens engagemang i prospekteringsverksamheten, eller är denna fråga fortfarande föremål för överläggningar i regeringen?

1991/92:157 av *Filip Fridolfsson* (m) till statsrådet Alf Svensson om de enskilda organisationernas ställning i biståndsarbetet:

I regeringsförklaringen av den 4 oktober framhålles under rubriken "biståndspolitik" att "de enskilda organisationernas betydelse understryks ytterligare".

Vad avser statsrådet att göra för att stärka de enskilda organisationernas ställning i biståndsarbetet?

1991/92:158 av *Nils Nordh* (s) till justitieministern om ersättningen till nämndemän:

Många av de nämndemän som tjänstgör vid våra domstolar gör i dag en ekonomisk förlust vid förrättningen. Ersättningen för den förlorade arbetsinkomsten är för närvarande maximerad till 350 kronor per rättegångsdag. Utifrån rättstrygghet bör nämndemannakåren utgöra ett genomsnitt av det svenska samhällets befolkning, dvs. att olika åldrar och socialgrupper bör finnas representerade. Den låga ersättningen gör det praktiskt taget omöjligt att rekrytera yrkesverksamma människor till nämndemannauppdraget.

Vilka åtgärder avser justitieministern att vidta för att ge nämndemännen en rimlig ersättning för inkomstbortfallet?

1991/92:159 av *Lena Öhrsvik* (s) till arbetsmarknadsministern om koncernfackligt samarbete:

Med hänvisning till diskussioner i Nordiska rådet i tisdags vill jag ställa följande fråga:

Tänker regeringen lägga fram förslag till lagstiftning om koncernfackligt samarbete?

7 § Kammaren åtskildes kl. 15.01.

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

TOM T:SON THYBLAD

Innehållsförteckning

Måndagen den 18 november

1 § Justering av protokoll	1
2 § Återtagande av plats i riksdagen	1
3 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
4 § Bordläggning	1
5 § Anmälan om interpellationer	
1991/92:44 av Rosa Östh (c) om vården av unga missbrukare m.fl.	3
1991/92:45 av Gudrun Schyman (v) om nedskärningar inom kriminalvården	4
1991/92:46 av Eva Johansson (s) om rätten till likvärdig skolut- bildning	5
1991/92:47 av Henrik S Järrel (m) om hjälpen till de baltiska staterna	6
6 § Anmälan om frågor	
1991/92:127 av Elisabeth Fleetwood (m) om bestämmelserna om vapenlicens m.m.	6
1991/92:128 av Elisabeth Fleetwood (m) om information för föräldrar m.fl. om tobaksbrukets skadeverkningar	7
1991/92:129 av Marianne Jönsson (c) om Gotlandstrafiken . .	7
1991/92:130 av Christina Linderholm (c) om privata barn- morskemottagningar	7
1991/92:131 av Pär Granstedt (c) om de baltiska ländernas energiförsörjning	7
1991/92:132 av Pär Granstedt (c) om ett framtida återuppbygg- nadsarbete efter kriget i Jugoslavien	8
1991/92:133 av Pär Granstedt (c) om handeln med Jugoslavien	8
1991/92:134 av John Andersson (v) om SGUs borrhärnearkiv	8
1991/92:135 av Berith Eriksson (v) om Turkiets angrepp på kur- diska bosättningar	8
1991/92:136 av Berith Eriksson (v) om Syrien som asylland för kurder	9
1991/92:137 av Odd Engström (s) om SSAB	9
1991/92:138 av Anna Corshammar-Bojerud (c) om kvinno- arbetslösheten	9
1991/92:139 av Sten-Ove Sundström (s) om SSAB	9
1991/92:140 av Hugo Hegeland (m) om rättegångskostnaderna i s.k. småmål	10
1991/92:141 av Birger Andersson (c) om ett sammanhållet för- slag om samefrågorna	10
1991/92:142 av Berith Eriksson (v) om katastrofhjälp till de irakiska kurderna	10

1991/92:143 av Annika Åhnberg (v) om miljöpåverkan från busstrafiken	10	Prot. 1991/92:26 18 november 1991
1991/92:144 av Annika Åhnberg (v) om säkerhetskraven på farliga maskiner.	11	
1991/92:145 av Annika Åhnberg (v) om kontrollen av utsläpp i Öresund	11	
1991/92:146 av Lars Moquist (nyd) om biståndet till Cuba . .	11	
1991/92:147 av Berith Eriksson (v) om skolans ansvar.	12	
1991/92:148 av Ewa Hedkvist Petersen (s) om filmproduktio- nen	12	
1991/92:149 av Mona Sahlin (s) om ASSI	12	
1991/92:150 av Eva Johansson (s) om Arlanda.	13	
1991/92:151 av Eva Johansson (s) om förhandsgranskning av videogram	13	
1991/92:152 av Ingvar Eriksson (m) om kvittning mellan olika förvärvskällor	13	
1991/92:153 av Marianne Andersson (c) om praxisförändringen i flyktingpolitiken	13	
1991/92:154 av Ingvar Eriksson (m) om bryggeribranschen . .	14	
1991/92:155 av Fredrik Reinfeldt (m) om beskattningen av an- delslägenheter och bostadsrätter	14	
1991/92:156 av Georg Andersson (s) om den statliga prospekte- ringen	14	
1991/92:157 av Filip Fridolfsson (m) om de enskilda organisa- tionernas ställning i biståndsarbetet.	15	
1991/92:158 av Nils Nordh (s) om ersättningen till nämndemän	15	
1991/92:159 av Lena Öhrsvik (s) om koncernfackligt samarbete	15	

